

J. R. BECHER: GYORS V. BERLIN (ANHALTER-BAHNHOF)—PRÁGA

Fordította BOLYAI ZOLTÁN

1.

A gyors állt minden ablak tükrözésben.
S a jelt kutattam a kocsik falán,
nehogy bármit elvételtek észrevétlen,
amit hazulról nékem szánt „hazám“.

Mond' el vonat, németországi merre
futottál s mind a városok nevét!
És mondjad el, ki lapult e szegletre
s mi üzte honról oly' gyorsan szegényt.

Láttál csatornát, gyárat, órjás hangárt;
mond' mi hírlík a német tájakon?
Szállott az égig — jöjj, mond' te otthonjárt —
egy kicsi piros gyermek-luftballon!?

Meséljed el — mind ismerős — mely utak'
és folyókkal volt találkozásod?
Szemeid az uton miket olvastak?
Mit üzennek ezek az irások?

Beláttál útban a házakba mélyen.
Láttad a férfit, mint görnyedett
és egy asszonyt, suttogó beszédben —
mond' el nékem a gyötrelmeiket.

Mond' el, hogy a telegráf zongorája
melletted zúgva miket zengetett!
Láttad, hogy suhint a paraszt kaszája
s amint távol egy gyermek integet?

Drezdán alul sleppek kusznak az Elbén
lomhán, de rajtuk alig rakomány.
A szükség egy — a város, falu telkén:
szened ma minden német tartomány.

Allnak-e még fészkekben a gólyák
a schandau-i templomtornyoson és
a ligetet még mind csószók óvják?
s oda még mind „TILOS A BELEPÉS“!?

Te nem mulasztod megmutatni nékem
a messze távol kék szalagzatán
a vándort, aki pihen az útszélen
édes álmú almafalomb árnyán;

s egy másikat a sínek között éppen.
Mozdonyod morzsolva széttapodta,
fagyott vére még rajta a keréken:
magát eléd mond' mi miatt dobta?

A te füstöd felhőzte az erdőket.
Füstben szólt rád szemaforok karja:
megálltál. S újra cikázott mellőled
állomások számlálhatatlanja.

Ó futball pályák! Bénaszárnyu malmok!
 Ó mi mindent láttál szemtől-szembe!
 Mond': — sokan „fúrják“ a mai uralmot,
 ahogy hírlík itt az idegenben!?

„Német üdv“-öt hozol te német express?
 Az emelt öklök üdvözlétét hoznád?
 Avagy híred már ma csak ez az egy lesz:
 Heveinktől buzog Németország!?

2.

Igy álltam ott, nyugtalan, kérdéstelen.
 Már rég a perron egész kiürült.
 Mit vártam? Ugy tűnt: bent a szerelvényben
 még embereknek tömkelege ült.

Kiszálltak. Mind a bajtársaim voltak,
 kiket nem láttam már nagy ideje.
 Láttam magam, amint körükbe fogtak
 és a gyors mellett megyek kifele.

„Hogy' jöttetek“ -- kértem -- „volt útlevélték?
 Csak nem voltatok láthatatlanok?“
 Elbeszélgettünk és szálltak az élcek,
 s ezután történt a legszebb, legnagyobb:

hajnalt az egyik felrázott nevetve
 és reám szólt: „miért nem sietsz, hisz'
 pár perc és indul. Fogadok már telve
 a gyors, a gyors, Hans, amely haza visz.“

HEGEL A MAI NÉMETORSZÁGBAN

Irta: MÁRK VIKTOR (Berlin)

Már a németiség képességeinek végső megfeszítését követelő világ-háború előtti években tanúi voltunk a hegeli tanok újraéledésének, miután ezek, a kozmopolita és liberális szellemű újkantiánizmusnál sokkal alkalmasabbnak mutatkoztak a valóság tényleges erőjátékainak elleplezésére. Ez az újhegelianizmus azonban, melynek bevallott célja új szellemi erőforrások nyitása volt, különösen a háború után kapott lábra és léte igazolásául a német faj mélységes idealizmusára hivatkozott. Ez volt azután az a mozzanat, amit a hitlerizmus később bőségesen kiaknázott olykép', hogy az élet anyagi és reális feltételei mindjobban elhomályosulnak a hitlerista rendszer tulajdonképpeni célkitűzései javára. Az újhegelianizmus németországi elterjedésének hagyományos oka is van. Itt mindig elevenebb volt Hegel hatása, mint bárhol Európában, nem beszélve arról, hogy a hegelianizmus baloldali irányzata Németországban vezetett a marxizmushoz. Az újhegelianizmus viszonylagos önállóságát és így szerepét megkönnyítette az a körülmény is, hogy például Olaszországgal szemben Hitler még túlságosan rövid ideje van uralmon ahhoz, hogy a különböző szellemi áramlatokat egységesíthesse: sőt valószínű, hogy a hitlerizmusnak nem is lesz önálló filozófiája, hanem megelégszik azzal, hogy a Heideggertől Kronerig terjedő idealista áramlatot avassa mint-